

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 12 czerwca 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

Protokolant: st.sekr.sąd. Marta Jurga

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2019 r. w Poznaniu

odwołań (...) sp. z o. o. i D. B. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w P.

z dnia 26 października 2018 r. Nr (...)

w sprawie (...) sp. z o. o. i D. B. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w P.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek

- 1) **zmienia zaskarżoną decyzję w całości i stwierdza, że odwołujący D. B. (1) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 1 kwietnia 2014 roku do 30 września 2017 roku jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o. o. oraz, że podstawa wymiaru składek z tytułu pracowniczego na wyżej wymienione ubezpieczenia nie istnieje,**
- 2) **zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującego płatnika składek (...) sp. z o. o. 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego,**
- 3) **zasądza od pozwanego organu rentowego na rzecz odwołującego D. B. (1) 540 zł (pięćset czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego.**

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk

UZASADNIENIE

Decyzją z 26 października 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. stwierdził, że D. B. (1) podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie objętym kontrolą od 1 kwietnia 2014 roku do 30 września 2017 roku jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. z siedzibą w P.. Jednocześnie ustalił podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i ubezpieczenie zdrowotne D. B. (1) z tytułu pracowniczego u płatnika składek (...) sp. z o.o. w wysokości szczegółowo wskazanej w zaskarżonej decyzji.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że obowiązek ubezpieczeń społecznych (emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego) D. B. (1) jako pracownika oraz wysokość kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne z tego tytułu, zostały ustalone w toku kontroli

płatnika składek, która objęła okres od 1 listopada 2013 roku do 30 września 2017 roku. Kontrolę prowadził Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.. Kontrolę zakończono protokołem kontroli z 11 grudnia 2017 roku. Ustaleń dokonano również w toku przeprowadzonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. postępowania administracyjnego.

Organ rentowy wykazywał, że zakres czynności i zadania wynikające z zawartej przez płatnika składek i D. B. (1) umowy o świadczenie usług oraz sposób wykonywania obowiązków przez D. B. (1) świadczą o tym, że był on zatrudniony na podstawie stosunku pracy, ponieważ charakter jego zatrudnienia spełniał przesłanki opisane w art. 22 § 1 kp. D. B. (1) wykonywał pracę określonego rodzaju na rzecz płatnika składek, pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez niego, a płatnik składek zatrudniał go za wynagrodzeniem.

Mając powyższe na uwadze, organ rentowy uznał, że D. B. (1) podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu) jako pracownik w okresie wskazanym w rozstrzygnięciu decyzji, a wypłacone D. B. (1) kwoty, o których mowa w decyzji, stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Od powyższej decyzji, z zachowaniem ustawowego terminu i w formie prawem przewidzianej, odwołania złożyli: (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. i D. B. (1).

Płatnik składek zaskarżył decyzję w całości, zarzucając jej:

1) dokonanie błędnych ustaleń faktycznych, niemających poparcia w materiale dowodowym zgromadzonym w trakcie kontroli odwołującej spółki lub wprost sprzecznych z ww. materiałem, co doprowadziło organ rentowy do nieprawidłowego uznania, że w ramach współpracy D. B. (1) i spółki spełnione są wszystkie (i wyłącznie takie) cechy stosunku pracy,

2) naruszenie art. 22 § 1 kp poprzez błędną interpretację ujętych w tym przepisie cech stosunku pracy, a w konsekwencji:

a) poprzez jego zastosowanie w niniejszej sprawie, pomimo występowania we współpracy pomiędzy D. B. (1) a odwołującą spółką cech obcych stosunkowi pracy (w szczególności nieosobistego charakteru tej współpracy), a także (niezależnie od powyższego) występowania w ramach współpracy spółki z D. B. (1) cech wskazujących, z uwagi na ich rodzaj i zakres, na cywilnoprawny charakter zawartej umowy,

a także

b) poprzez wywiedzenie przez organ rentowy z ww. przepisu swoistego domniemania stosunku pracy pomimo braku jakichkolwiek prawnych podstaw dla stosowania takiego domniemania,

3) naruszenie art. 65 § 2 kc poprzez jego niezastosowanie:

a) w zakresie, w jakim decyzja oparta została na dosłownym brzmieniu umowy zawartej pomiędzy spółką a D. B. (1) pomimo wykazania przez spółkę w trakcie kontroli, że dosłowne brzmienie niektórych zapisów nie odpowiada zasadom i warunkom współpracy, jakie strony w rzeczywistości wobec siebie stosują, a także

b) w zakresie, w jakim zdaniem organu rentowego umowa pomiędzy odwołującą spółką a inwestorem (producentem turbin) uniemożliwiła spółce angażowanie podwykonawców i pominięcia w tym zakresie przedłożonych przez spółkę dowodów wskazujących nie tylko na wiedzę, ale i na akceptację inwestorów (producentów turbin) o korzystaniu przez (...) z usług podwykonawców przy realizacji ww. umów,

4) naruszenie art. 353¹ kc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na przyjęciu, że bez znaczenia dla charakteru prawnego umowy ma wspólna wola zawierających je stron, a także poprzez odmówienie stronom umowy

prawa do swobodnego ułożenia łączącego je stosunku prawnego, o ile jego treści nie sprzeciwia się właściwości (naturze) tego stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego,

5) naruszenie art. 750 w zw. z art. 734 kc poprzez błędne jego zastosowanie i dokonanie nieprawidłowej kwalifikacji rodzaju umowy zawartej przez odwołującą spółkę i (...), która to ocena organu rentowego pomija wynikające z samej treści przepisów Kodeksu cywilnego podobieństwa pomiędzy umową o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy o zleceniu a umową o pracę,

i dalej, w konsekwencji powyższych uchybień, zarzucając jej:

6) naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, w których określono zasady podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz ubezpieczeniu chorobowemu i wypadkowemu przez pracowników, poprzez ich zastosowanie w stosunku do D. B. (1) pomimo tego, że nie łączył go z odwołującą spółką stosunek pracy,

7) naruszenie art. 83 ust. 1 pkt 3, art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 81 ust. 1, 5 i 6 ustawy z 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, określających zasady ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne dla pracowników, poprzez ich zastosowanie w stosunku do D. B. (1) pomimo tego, że nie łączył go z odwołującą spółką stosunek pracy.

Wobec tak sformułowanych zarzutów płatnik składek wniósł o:

1) zastosowanie przez organ rentowy art. 83 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 477⁹ § 2 zdanie drugie kpc i zmianę decyzji poprzez ustalenie, że D. B. (1) w okresie od 1 kwietnia 2014 roku do 30 września 2017 roku nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik odwołującej spółki, a także ustalenie, że podstawa wymiaru składek z tytułu pracowniczego na ww. ubezpieczenia nie istnieje,

zaś w razie nieuwzględnienia ww. wniosku przez organ rentowy i nadania odwołaniu dalszego biegu, wniósł o:

2) zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie, że D. B. (1) nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu w okresie objętym kontrolą od 1 kwietnia 2014 roku do 30 września 2017 roku jako pracownik odwołującej spółki, a także ustalenie, że podstawa wymiaru składek z tytułu pracowniczego na ww. ubezpieczenia nie istnieje,

3) zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej spółki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Płatnik składek wykazywał, że wszystkie przedłożone przez niego dowody dostatecznie potwierdzają prowadzenie przez D. B. (1) działalności gospodarczej i wyczerpują znamiona prawnej definicji działalności gospodarczej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy powtórzył wywody prawne i faktyczne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji i wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od odwołującej spółki na rzecz organu rentowego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sprawa z odwołania płatnika składek została zarejestrowana pod sygn. akt VII U 10/19.

D. B. (1) zaskarżył decyzję w całości, zarzucając jej:

1) błędy w ustaleniach faktycznych polegające na nieprawidłowym ustaleniu charakteru stosunku prawnego łączącego odwołującego z płatnikiem składek, co skutkowało nieprawidłowym zastosowaniem szeregu dalszych przepisów i wydaniem błędnej decyzji,

2) błędy w ocenie zgromadzonych w trakcie prowadzonego postępowania dowodów, w szczególności w zakresie, w którym ocena stosunku prawnego łączącego odwołującego z płatnikiem składek opiera się na zeznaniach W. C., który nie mógł mieć wiedzy na temat zasad współpracy płatnika składek i odwołującego, co skutkowało nieprawidłowym zastosowaniem szeregu dalszych przepisów i wydaniem błędnej decyzji,

3) naruszenie art. 353¹ kc poprzez jego pominięcie przy ocenie stosunku prawnego łączącego odwołującego z płatnikiem składek, co skutkowało nieprawidłowym zastosowaniem szeregu dalszych przepisów i wydaniem błędnej decyzji,

4) naruszenie art. 22 § 1 i § 1¹⁻¹ kp poprzez jego niewłaściwą wykładnię i zastosowanie w niniejszej sprawie, gdy z ogółu okoliczności nie sposób stwierdzić, że odwołującego i płatnika składek łączył stosunek pracy, co skutkowało nieprawidłowym zastosowaniem szeregu dalszych przepisów i wydaniem błędnej decyzji.

Mając powyższe na względzie odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości poprzez stwierdzenie, że D. B. (1) nie podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 1 kwietnia 2014 roku do 30 września 2017 roku jako pracownik u płatnika składek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Odwołujący wykazywał, że jest przedsiębiorcą działającym od lat na rynku elektrycznym. Nigdy nie dopuszczał możliwości „pracy” na rzecz odwołującej spółki, a to z uwagi na charakter „współpracy” łączący go lub mogący łączyć ze spółką i konkurencyjnymi dla niej podmiotami.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy powtórzył wywody prawne i faktyczne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji i wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie od odwołującego na rzecz organu rentowego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sprawa z odwołania D. B. (1) została zarejestrowana pod sygn. akt VII U 11/19.

Zarządzeniem przewodniczącego z 15 stycznia 2019 roku na podstawie art. 219 kpc połączono sprawę z odwołania odwołującego płatnika składek ze sprawą z odwołania D. B. (1) do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia. Sprawę dalej prowadzono pod sygn. akt VII U 10/19.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący płatnik składek (...) spółka z o.o. z siedzibą w P. zajmuje się budową turbin wiatrowych na zlecenie różnych producentów lub wykonawców. Usługi świadczy jako główny wykonawca bądź podwykonawca. Świadczy również usługi serwisu turbin oraz okazjonalnie usługi transportowe. Przeważającym przedmiotem działalności płatnika składek są roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane – (...) 42.99.Z. Podklasa ta obejmuje roboty związane z budową obiektów przemysłowych (z wyłączeniem budynków) takich jak: rafinerie, zakłady chemiczne, a także obiektów sportowych przeznaczonych do uprawiania sportów na świeżym powietrzu oraz podział ziemi w celu jej ulepszenia (np. dla poszerzania dróg, infrastruktury użyteczności publicznej itd.). Podklasa ta nie obejmuje instalowania przemysłowych maszyn i urządzeń, sklasyfikowanego w 33.20.Z, podziału ziemi bez jej ulepszenia, sklasyfikowanego w 68.10.Z, zarządzania projektami w zakresie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, sklasyfikowanego w odpowiednich podklasach grupy 71.1.

Budowa turbin wiatrowych dzieli się na kilka odrębnych etapów:

- fundamenty i podłączenia sieciowe, drogi, wylanie fundamentów oraz wyciągnięcie rur do podłączenia kabli,
- łączenie fragmentów kręgów betonowych w całe kręgi,

- łączenie i przygotowanie stalowych elementów turbiny,
- podłączenia elektryczne.

Płatnik składek w ramach wykonywania usług budowy turbin wiatrowych nie przygotowuje terenu pod budowę turbiny wiatrowej, nie wylewa fundamentów, nie wykonuje podłączenia sieciowego, nie buduje dróg i nie wyciąga rur do podłączenia kabli.

M. K. (1) posiada 533 udziałów w odwołującej spółce o łącznej wartości 53.300 zł. Kapitał spółki wynosi 160.000 zł. M. K. (1) jest członkiem zarządu. Od 13 stycznia 2015 roku był pracownikiem spółki na stanowisku kierownika działu finansowo-administracyjnego, a od 1 stycznia 2016 roku na stanowisku dyrektora operacyjnego.

Dowód: informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców k. 48-51, zeznania M. K. (1) za płatnika składek protokół elektroniczny z 31 maja 2019 roku k. 608v- 609v; pisemne wyjaśnienia A. W. (1) – prezesa zarządu płatnika składek, protokół kontroli w aktach organu rentowego.

Płatnik składek wykonywał swoje usługi w ramach umów o współpracy z innymi podmiotami. W części tych umów zawarte były zastrzeżenia dotyczące możliwości zlecenia usługi podwykonawcom. W przypadku, gdy umowa zawiera zapis dotyczący podwykonawcy wskazuje on, że: „Wykonawca nie przeniesie jakichkolwiek praw przynależnych na mocy umowy ani nie podzieli robót lub części robót bez uprzedniego uzyskania pisemnej zgody zleceniodawcy. Zaangażowanie podwykonawców lub poddostawców nie zwolni wykonawcy z żadnych zobowiązań lub obowiązków umownych, a wykonawca będzie odpowiedzialny za wszelkie działania, zaniedbania lub niedotrzymanie postanowień umownych przez dowolnego z jego podwykonawców i/lub poddostawców, łącznie z jego przedstawicielami, agentami lub pracownikami w takim stopniu, w jakim działanie, zaniedbanie lub brak realizacji zobowiązań były działaniem, zaniedbaniem lub brakiem realizacji zobowiązań ze strony wykonawcy, jego agentów, przedstawicieli lub pracowników. Jeżeli wykonawca angażuje podwykonawcę, zagwarantuje on, że podwykonawca starannie przestrzega wszelkich praw i przepisów dotyczących realizacji robót, w szczególności odnoszących się do bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wymagań ubezpieczeniowych, podatkowych i związanych z ubezpieczeniami społecznymi”. Powyższy zapis wskazuje także, że: „Wykonawca nie może podzielić całości lub części zakresu usług bez uprzedniej pisemnej zgody zleceniodawcy. W każdym przypadku (niezależnie czy była zgoda na takie podzielenie, czy nie) wykonawca pozostaje w pełni odpowiedzialny za swoich podwykonawców we wszystkich aspektach. Wszelkie sprawy dotyczące fakturowania, harmonogramów adresowane będą wyłącznie do wykonawcy”.

Płatnik składek zawierał z podwykonawcami, tj. przede wszystkim osobami prowadzącymi działalność gospodarczą, umowy nazwane umowami o świadczenie usług, których przedmiot wskazuje, że wykonywali oni czynności związane z budową turbin wiatrowych, serwisem turbin lub transportem. Przedmiotem umów były: „usługi budowlane, w szczególności polegające na budowie elementów konstrukcyjnych urządzeń do produkcji energii odnawialnej (turbin wiatrowych) na terenie Polski oraz za granicą, świadczone na rzecz zleceniodawcy przez zleceniobiorcę”. Podwykonawców obowiązywały jednakowe ogólne zasady i warunki współpracy. Poszczególne umowy i uzgadniane w toku ich realizacji poszczególne zlecenia różniły się wyłącznie zakresem usług, jakie dany podwykonawca miał do wykonania na rzecz (...) z uwagi na wysoką profesjonalizację i specjalizację usług związanych z budową turbin wiatrowych. Umowy o świadczenie usług miały charakter ramowy – określały warunki współpracy stron. W sytuacji, gdy po stronie płatnika składek pojawiło się zapotrzebowanie na określone usługi związane z budową elektrowni wiatrowych, kierował on do podwykonawców ofertę współpracy przy konkretnym zleceniu.

Wynagrodzenie podwykonawców ustalone było w oparciu o algorytm:

- a) (...) zł za każdą przepracowaną godzinę pracy,
- b) dodatkowo (...) zł za każdą przepracowaną godzinę w niedzielę lub święto,
- c) dodatkowo (...) zł za każdy dzień pobytu na terenie budowy,

- d) dodatkowo (...) zł za każdą godzinę pracy ponad 10 godzin,
- e) dojazd i zjazd z budowy będzie płatny według stawki (50% wynagrodzenia z punktu a) nie więcej niż 8 godzin),
- f) dojazd i zjazd z budowy na odpoczynek będzie płatny według stawki (50% wynagrodzenia z punktu a) nie więcej niż 8 godzin),
- g) dojazd z hotelu na budowę będzie płatny dla czasu powyżej 30 min. (według stawki 50% wynagrodzenia z punktu a)

Podwykonawcy pracowali w tygodniu przez 6 dni, od poniedziałku do soboty. W przypadku przerw w pracy podczas „realizacji powierzonego zlecenia zleceniodawca zobowiązał się do wypłacenia zleceniobiorcy, co najmniej za 8 godzin za tzw. czas oczekiwania (według stawki z punktu a)”, tj. stawki za każdą przepracowaną godzinę pracy.

Osoby przebywające na budowie, w tym podwykonawcy, podpisywali się pod dokumentami, które funkcjonowały w trakcie danej budowy. Uczestniczyły w tzw. T. Meeting (spotkaniu organizacyjnym), które mogło dotyczyć kwestii wskazanych przez inwestora. Podczas tego spotkania sprawdzano trzeźwość osób, mających przebywać na budowie. Obecność na spotkaniu, przeprowadzenie badania i jego wynik był potwierdzany własnoręcznym podpisem.

Jeden z podwykonawców obecnych na budowie miał zlecone wykonywanie dodatkowych czynności związanych z weryfikacją czasu wykonywania usług przez poszczególne osoby. Osoba ta najczęściej była także dodatkowo odpowiedzialna za zapewnienie sprawnego kontaktu pomiędzy inwestorem/producentem turbiny a poszczególnymi podwykonawcami, np. w zakresie zebrania podpisów w ramach T. Meeting. Także inwestor wymagał, aby w razie wykonywania poszczególnych prac przez różne grupy, był wyznaczony dla każdej z nich „koordynator – (...) Leader, który służył za swoisty punkt kontaktowy. Między (...) Leaderem a podwykonawcami nie było stosunku podległości, ani jego odpowiedzialności za sposób zorganizowania i wykonywania usług przez poszczególnych podwykonawców.

Podwykonawcy pracowali w zespołach. Przy jednym projekcie może pracować kilka zespołów. Zespoły mają swoją specjalizację. Na budowie niedopuszczalna jest praca w pojedynkę - bez przynajmniej kontaktu wzrokowego z inną osobą.

Każdy podwykonawca wskazywał w raporcie, jakie konkretnie usługi wykonał.

Płatnik składek wymagał od podwykonawców dostarczania mu informacji o czasie wykonywania usług w poszczególnych dniach, celem ich rozliczenia w oparciu o stawkę godzinową. Jedną z osób przebywającą na budowie sprawdzała, czy i w jakich godzinach dany podwykonawca wykonywał swoje zadania. Dodatkowym sposobem weryfikacji było zestawienie informacji przedstawianych przez podwykonawcę z informacjami od inwestora o czasie otwarcia danej budowy, czy o niekorzystnych warunkach pogodowych uniemożliwiających prace.

Podwykonawcy mogli korzystać z zastępcy przy świadczeniu usług na rzecz płatnika składek.

Każdy podwykonawca zobowiązany był posiadać polisę odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy prowadzonej działalności gospodarczej. Zdarzało się, że płatnik składek zawierał umowy ubezpieczenia jako ubezpieczający na cudzy rachunek na rzecz podwykonawców. W takiej sytuacji potrącał w całości koszty poniesione w związku z zawarciem ww. umowy z wynagrodzenia, jakie zobowiązany był wypłacić danemu podwykonawcy za świadczone usługi.

Podwykonawcy mogli korzystać z zakwaterowania, transportu i wyżywienia zapewnianego im przez płatnika składek. Płatnik składek zapewniał podwykonawcom odzież roboczą. Kierował podwykonawców na nieodpłatne szkolenia specjalistyczne, uwzględniające specyfikę branży wiatrowej.

W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej część podwykonawców, którzy zgłosili fakt rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej, jako pełnomocnika przedsiębiorcy wskazało M. K. (1).

Dowód: umowy o świadczenie usług k. 52-58, 59-65, 66-72, 73-79, 80-86, 87-93, 94-100, 101-108, 109-116, 117-124, 125-131, 132-138, 139-146, 147-154, 158-165, zeznania świadków W. M. protokół elektroniczny z 13 marca 2019 roku k. 529v-531, M. Ś. (1) protokół elektroniczny z 13 marca 2019 roku k. 531v-532, zeznania M. K. (1) za płatnika składek protokół elektroniczny z 31 maja 2019 roku k. 608v- 609v; pisemne wyjaśnienia O. K. – pełnomocnika płatnika składek, umowa o świadczenie usług zawarta przez D. B. (1) wraz z załącznikami, protokół kontroli w aktach organu rentowego.

Odwołujący D. B. (1) ur. (...) z zawodu jest elektrykiem. Nigdy nie był pracownikiem płatnika składek.

Od 18 czerwca 2013 roku odwołujący dokonał zgłoszenia w organie ewidencyjnym działalności gospodarczej pod nazwą D. B. (1). Z tego tytułu zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Jako adres głównego miejsca wykonywania działalności wskazał: S. ul. (...). Jako pełnomocnika przedsiębiorcy ustanowił D. B. (2) – żonę. Jako przeważającą działalność gospodarczą wskazał instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia według (...) 33.20.Z. Jako wykonywaną działalność gospodarczą według (...) wskazał 33.20.Z i 33.12.Z. Wcześniej wykazywał: 42.99.Z, 41.10.Z, 41.20.Z, 42.11.Z, 43.11.Z, 43.29.Z, 43.32.Z, 43.39.Z.

Odwołujący wykonuje działalność osobiście. Nie zatrudnia pracowników. Jako przedsiębiorca działa na rynku elektrycznym.

Odwołujący prowadzi podatkową księgę przychodów i rozchodów. Faktury pomaga mu wystawiać żona.

Odwołujący uzyskał formularze A1 z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej z art. 13 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004, tj. dla osoby wykonującej pracę na własny rachunek w dwóch lub w kilku Państwach Członkowskich Unii Europejskiej, (...) lub Szwajcarii na okresy: od 1 lutego 2014 roku do 31 stycznia 2015 roku – Niemcy, Rumunia, od 22 maja 2015 roku do 30 września 2015 roku – Finlandia, Szwecja, od 1 kwietnia 2015 roku do 30 marca 2016 roku – Polska, Niemcy, Litwa, Rumunia, od 1 czerwca 2016 roku do 31 maja 2017 roku – wszystkie kraje Unii Europejskiej, Norwegia.

1 kwietnia 2014 roku płatnik składek reprezentowany przez A. O. – członka zarządu zawarł z odwołującym umowę, której przedmiotem były usługi budowlane, w szczególności polegające na budowie elementów konstrukcyjnych urządzeń do produkcji energii odnawialnej (turbin wiatrowych) na terenie Polski oraz za granicą, świadczone na rzecz zleceniodawcy przez zleceniobiorcę.

W § 1 ust. 2 i 3 umowy zawarto ustalenia, że zleceniobiorca będzie świadczyć usługi przy pomocy swoich narzędzi i maszyn, a w uzasadnionych przypadkach przy pomocy narzędzi i maszyn powierzonych przez zleceniodawcę. Zleceniobiorca będzie świadczyć usługi przy wykorzystaniu materiałów budowlanych i konstrukcyjnych należących do zleceniodawcy lub inwestora, który to inwestor wykonanie robót zlecił zleceniodawcy.

Z § 2 ust. 3 i 4 umowy wynika, że wykonanie przedmiotu umowy można powierzyć osobie trzeciej po uprzedniej zgodzie zleceniodawcy. Zleceniobiorca jest zobowiązany wykonać całość usług w terminie określonym przez zleceniodawcę.

W § 5 ust. 1 pkt 2, 4, 5 i 8 umowy widnieją zapisy, że do szczególnych obowiązków zleceniobiorcy należy używanie powierzonych narzędzi i maszyn w sposób prawidłowy, zgodny z instrukcją obsługi, zaleceniami producenta i zleceniodawcy, wyłącznie do wykonywania usług objętych zleceniami, udzielania zleceniodawcy lub osobie przez niego wskazanej informacji telefonicznej bądź SMS o przebiegu wykonywania usług, zawarcia umów ubezpieczenia, podejmowania zleceń wykonania usług w określonym przez zleceniodawcę miejscu i terminie.

W § 5 ust. 3 umowy widnieje zapis, że w trakcie umowy zleceniobiorca ma obowiązek powstrzymania się od wszelkiej działalności konkurencyjnej wobec zleceniodawcy, w obszarze działania zleceniodawcy.

W § 7 ust. 4 umowy postanowiono, że jako równoznaczne z zaprzestaniem przez zleceniobiorcę świadczenia usług bez zachowania okresu wypowiedzenia uważa się nie stawienie się i nie podjęcie w określonym miejscu i czasie zlecenia wykonania usługi przez zleceniobiorcę lub pozostawanie przez niego przez okres dłuższy niż 24 godziny bez uprzedniego powiadomienia i akceptacji przez zleceniodawcę poza możliwością kontaktu telefonicznego podejmowaną przez zleceniodawcę lub osobę przez niego upoważnioną na numer telefoniczny wskazany przez zleceniobiorcę w danych adresowych.

W § 7 ust. 5 umowy widnieje zapis, że w następnym dniu roboczym po rozwiązaniu umowy zleceniobiorca zobowiązany jest zwrócić zleceniodawcy lub osobie przez niego upoważnionej powierzone narzędzia i maszyny.

W § 7 ust. 9 umowy widnieje zapis, że informację o miejscu i terminie przystąpienia do prac przez zleceniobiorcę zleceniodawca będzie przekazywać zleceniobiorcy w formie mejlowej, telefonicznie lub SMS.

Z tytułu wykonania umowy odwołujący otrzymał wynagrodzenie:

- 11-2014 10.950 zł,
- 12-2014 5500 zł,
- 01-2015 7000 zł,
- 02-2015 10 zł,
- 03-2015 6550 zł,
- 04-2015 8790 zł,
- 05-2015 2000 zł,
- 06-2015 10.237,12 zł,
- 07-2015 13.377,15 zł,
- 08-2015 15.998,25 zł,
- 09-2015 8592,50 zł,
- 10-2015 15.470 zł,
- 11-2015 5986,25 zł,
- 12-2015 13.667,23 zł,
- 01-2016 16.849,02 zł,
- 02-2016 6905 zł,
- 03-2016 10.463,75 zł,
- 04-2016 11.161,25 zł,
- 05-2016 13.925 zł,
- 06-2016 9455 zł,
- 07-2016 15.513,44 zł,

- 08-2016 13.795 zł,
- 09-2016 9438,75 zł,
- 10-2016 16.575 zł,
- 11-2016 9925,85 zł,
- 12-2016 15.632,50 zł,
- 01-2017 11.560,63 zł,
- 02-2017 8282,20 zł,
- 03-2017 9372,50 zł,
- 04-2017 9545,63 zł,
- 05-2017 13.570,63 zł,
- 06-2017 13.583,75 zł,
- 07-2017 19.288,76 zł,
- 08-2017 12.591,59 zł,
- 09-2017 14.680,63 zł.

Odwołujący pracował na budowach w Polsce, Niemczech, Finlandii.

Odwołujący ma polisę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej (...) Nr (...) z 26 lipca 2016 roku. Zakres ubezpieczenia wskazany w umowie obejmuje odpowiedzialność cywilną w związku z posiadanym mieniem lub prowadzoną działalnością. Jako ubezpieczona działalność wraz z (...) została wskazana: naprawa i konserwacja maszyn (33.12.Z) oraz instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia (33.20.Z). Ubezpieczonym jest odwołujący, natomiast ubezpieczającym płatnik składek.

Płatnik składek nie zgłosił odwołującego do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowych, chorobowego i wypadkowego w okresie od 1 kwietnia 2014 roku do 30 września 2017 roku, a także nie obliczył składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Dowód: informacje z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej k. 425, 452-454, wniosek-polisa k. 454-455, podatkowa księga przychodów i rozchodów k. 456-462, zeznania D. B. (1) protokół elektroniczny z 31 maja 2019 roku k. 610-610v; informacja z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, umowa o świadczenie usług wraz z załącznikami, zestawienie obrotów i sald, lista płatności rozliczonych, faktury, zestawienie faktur, rachunki, podatkowa księga przychodów i rozchodów, polisa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej, informacja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł. z 7 sierpnia 2018 roku w aktach organu rentowego.

Oceniając zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy sąd dał wiarę zeznaniom świadków W. M. i M. Ś. (1) oraz zeznaniom odwołującego D. B. (1) i M. K. (1) za odwołującą spółkę. Ich zeznania były spójne, logiczne i co najważniejsze korespondowały ze sobą, nie wykazując większych sprzeczności.

W szczególności zeznania D. B. (1) i M. K. (1) potwierdziły fakt, że D. B. (1) faktycznie wykonywał usługi elektryczne na budowach w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Zeznania świadka M. K. (2) okazały się nieprzydatne dla rozstrzygnięcia sprawy, ponieważ nie miała ona żadnej wiedzy odnośnie współpracy między D. B. (1) a płatnikiem składek.

Sąd dał wiarę zeznaniom odwołującego odnośnie prowadzenia działalności gospodarczej polegającej na świadczeniu usług elektrycznych.

Wiarygodne okazały się zeznania M. K. (1) odnośnie zasad współpracy odwołującej spółki z podwykonawcami.

Sąd dał wiarę zebranych w sprawie dokumentom. Dokumenty urzędowe sąd uznał za wiarygodne i miarodajne, albowiem sporządzone zostały przez organy do tego uprawnione z zachowaniem wymaganej formy. Za wiarygodne sąd uznał także dokumenty prywatne sporządzone w formie pisemnej i elektronicznej stanowiące zgodnie z art. 245 kpc dowód tego, że osoba, która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Fakt nie kwestionowania przez strony treści kserokopii dokumentów pozwolił na potraktowanie tychże kserokopii jako dowodów pośrednich istnienia dokumentów o treści im odpowiadającej.

Sąd nie uwzględnił wniosku płatnika składek o przesłuchanie w charakterze świadków M. J. (1), K. K., P. Ż., M. B., M. R., I. K., A. P. (1), O. K., T. H. i F. B., wniosku odwołującego o przesłuchanie w charakterze świadków M. R., I. K. i D. B. (2) oraz wniosku pozwanego o przesłuchanie w charakterze świadka W. C.. Podkreślić należy, że zgodnie z art. 217 § 3 kpc sąd pomija każdy wniosek dowodowy, który nie ma już znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Zatem sąd nie ma obowiązku uwzględniać wszelkich wniosków dowodowych zgłaszanych przez strony. Sąd uzyskał bowiem przekonanie, że okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione zgodnie z twierdzeniami odwołujących. Z kolei przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka W. C. nie było konieczne, ponieważ świadek ten miał zeznawać na okoliczności nieistotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, tj. na okoliczność przyczyn rozwiązania z nim umowy o pracę i nawiązania współpracy z płatnikiem składek w ramach wykonywanej działalności gospodarczej i zasad tej współpracy oraz powodu zakończenia tej współpracy. Zgodzić należy się z płatnikiem składek, że zeznania W. C. nie powinny stanowić podstawy dla wysnuwania wniosków generalnych dotyczących 22 podwykonawców w okresie czteroletnim w sytuacji, gdy W. C. wykonywał usługi na rzecz odwołującej spółki wyłącznie przez 3 miesiące. Z kolei odwołujący podał, że W. C. jest „osobą, którą ledwie kilka razy widział na oczy” i „nie wie kim jest ten człowiek”. Zatem osoba ta nie może mieć wiedzy na temat tego, na jakich zasadach współpracuje z płatnikiem składek.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania okazały się zasadne.

Na wstępie rozważań zauważyć należy, że w niniejszym postępowaniu pozwany organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. kwestionuje faktyczne prowadzenie przez odwołującego D. B. (1) działalności gospodarczej, a co za tym idzie obowiązek podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym i dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tego tytułu.

W ocenie organu rentowego odwołujący D. B. (1) wykonując pracę na rzecz odwołującego płatnika składek (...) spółka z o.o., nie mógł tego robić w ramach działalności pozarolniczej, gdyż nie prowadził jej w zakresie instalowania przemysłowych maszyn i urządzeń, sklasyfikowanego w 33.20.Z.

Organ rentowy podał, że jako przeważającą działalność gospodarczą odwołujący wskazał instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia (...) 33.20.Z. W oparciu o Polską Klasyfikację Działalności 2007 praca polegająca na budowie elektrowni wiatrowych (turbin wiatrowych) zaliczana była do robót ogólnobudowlanych związanych z budową elektrowni – (...) 42.22.Z. W oparciu o Polską Klasyfikację Działalności 2015 praca polegająca na budowie elektrowni wiatrowych (turbin wiatrowych) zaliczana jest do robót związanych z budową pozostałych

obiektów inżynierii lądowej i wodnej, gdzie indziej niesklasyfikowane – (...) 42.99.Z. Podklasa ta nie obejmuje między innymi: instalowania przemysłowych maszyn i urządzeń, sklasyfikowanego w 33.20.Z.

Zdaniem organu rentowego umowa zawarta przez odwołującego D. B. (1) i płatnika składek nazwana umową o świadczenie usług rodzi pracowniczy tytuł do ubezpieczeń społecznych.

Organ rentowy motywował, że prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej stanowić może formę pozorną dla ukrycia w rzeczywistości stosunku pracy. Ma to miejsce zwłaszcza w przypadkach wykonywania pracy na rzecz jednego podmiotu. Wskazują na to elementy charakterystyczne dla stosunku pracy takie jak: dobrowolność, odpłatność, wykonywanie pracy w czasie i miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, wykonywanie obowiązków pod kierownictwem pracodawcy.

W tym miejscu należy wskazać podstawy prawne rozstrzygnięcia.

Stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm.) osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu, zaś chorobowemu podlegają dobrowolnie (art. 11 ust. 1). Obowiązkowym ubezpieczeniom osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności, do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (art. 13 pkt 4 ustawy). Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej (art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy). Z kolei art. 2 ustawy z 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 1829 ze zm.) stanowi, że działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Z powyższych uregulowań wynika jednoznacznie, że podleganie ubezpieczeniom społecznym osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą wiąże się nierozzerwalnie z faktycznym jej prowadzeniem. O prowadzeniu działalności gospodarczej nie świadczy zarejestrowanie jej, uzyskanie numerów NIP i REGON oraz opłacanie składek. Obowiązkowi ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność gospodarczą (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba jedynie figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu, która działalności tej nie prowadzi - nie wykonuje (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 listopada 2008 r., II UK 94/08, LEX nr 960472, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 10 marca 2015 r., III AUa 1687/14, LEX nr 1711382).

W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się zgodnie, że nieodzownym atrybutem działalności gospodarczej jest jej wykonywanie w sposób zorganizowany i ciągły (por. np. wyroki z 19 marca 2007 r., III UK 133/06, OSNP 2008 nr 7-8, poz. 114; z 21 maja 2008 r., III UK 112/07, LEX nr 491466).

W wyroku z 16 stycznia 2014 roku Sąd Najwyższy wskazał, że ciągłość w działalności gospodarczej ma dwa aspekty. Pierwszy to powtarzalność czynności, tak aby odróżnić prowadzoną działalność gospodarczą od jednostkowej umowy o dzieło lub zlecenia albo umowy o świadczenie usługi, które same w sobie nie stanowią lub nie składają się jeszcze na działalność gospodarczą. Drugi aspekt, wynikający zresztą z pierwszego, to zamiar niekrótkiego prowadzenia działalności gospodarczej. Oba aspekty zależą od zachowania osoby podejmującej działalność gospodarczą. W przypadku wątpliwości, co do rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej decyduje więc sfera faktów, gdyż również wola czy zamiar strony należą do ustaleń stanu faktycznego w sprawie (I UK 235/13 LEX nr 1444493).

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 ustawy obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, które na obszarze

Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami, a obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku - art. 13 ust. 1 tej ustawy.

Definicję pojęcia pracownika zawiera art. 8 ust. 1 ustawy stanowiący, że za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy.

Przepis art. 2 kp stanowi, że pracownikiem jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania bądź spółdzielczej umowy o pracę. Użyty w przepisie zwrot „zatrudniona” oznacza istnienie między pracownikiem a pracodawcą więzi prawnej, która jest warunkiem koniecznym a zarazem wystarczającym dla przyznania danej osobie statusu pracownika. Tą więzią jest pozostawanie w stosunku pracy, o którym mowa w art. 22 kp, który stanowi, że przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem.

Stosunek pracy jest zatem stosunkiem zobowiązaniowym uzewnętrzniającym wolę umawiających się stron, z których jedna deklaruje wolę świadczenia pracy, natomiast druga stworzenie stanowiska pracy za wynagrodzeniem. Przez okres trwania stosunku pracy po stronie pracownika muszą w związku z tym istnieć chęć świadczenia pracy oraz występować określone kwalifikacje zawodowe, natomiast po stronie pracodawcy istnieć możliwość zapewnienia pracy adekwatnej do wykształcenia pracownika oraz do potrzeb zakładu pracy. Dla istnienia stosunku pracy nie jest przy tym wystarczające zawarcie umowy o pracę, lecz faktyczne realizowanie treści zawartej umowy poprzez rzeczywiste świadczenie pracy.

O tym, czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia odprowadzenie od wynagrodzenia zaliczki na podatek dochodowy, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki, wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art. 22 § 1 kp. Istotne więc jest, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych.

W literaturze i orzecznictwie sądowym z zakresu prawa pracy przyjęto wykładnię pojęcia „praca” z art. 22 § 1 kp rozumianego jako działalność:

- 1) zarobkowa (wykonywana za wynagrodzeniem);
- 2) wykonywana przez pracownika osobiście (z możliwością wyręczenia się, za zgodą pracodawcy, inną osobą do wykonania niektórych czynności);
- 3) mająca charakter powtarzalny, wykonywana na ogół codziennie, ewentualnie - w dłuższych odstępach czasu, nie będąca więc jednorazowym wytworem (w przeciwieństwie do dzieła występującego w ramach umowy o dzieło) lub też jednorazową czynnością;
- 4) wykonywana na ryzyko pracodawcy, który na ogół dostarcza pracownikowi narzędzi do wykonywania pracy, ale też ponosi ujemne konsekwencje niezawinionych błędów popełnianych przez pracownika (tzw. ryzyko osobowe), jak również ponosi ryzyko gospodarcze i ekonomiczne związane z prowadzoną działalnością (na ogół jest to działalność gospodarcza) - musi więc np. płacić pracownikom za niezawinione przez nich przestoje, wypłacać odprawy w przypadku likwidacji stanowisk pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników itp.;
- 5) wykonywana pod kierownictwem pracodawcy; w praktyce oznacza to, że pracownik jest zobowiązany do stosowania się do poleceń pracodawcy - o ile są one zgodne z prawem i dotyczą pracy świadczonej przez danego pracownika (przepis art. 100 § 1 kp); pracownik zobowiązany jest w czasie pracy pozostawać do dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę (przepis art. 128 kp).

Podporządkowanie pracownika w stosunku do pracodawcy dotyczy wyłącznie podległości organizacyjnej, nie ma natomiast zastosowania do sytuacji prawnej pracobiorcy, która jest określona postanowieniami umowy o pracę oraz

bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa pracy (por. Tadeusz Zieliński, (w:) Kodeks pracy - komentarz pod redakcją Ludwika Florka, Dom Wydawniczy ABC, 2005, wydanie 4, s. 249 - 251).

Co do zasady umowa, której przedmiotem jest wykonywanie pracy, nie spowoduje powstania stosunku pracy w rozumieniu przepisu art. 22 § 1 kp, jeśli nie spełnia choćby jednego z wyżej wymienionych wymogów.

Zgodnie z art. 734 § 1 kc przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie. Przedmiotem najczęściej spotykanych umów zlecenia nie jest dokonywanie czynności prawnych, lecz czynności faktycznych. Na podstawie art. 750 kc do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu. Jednocześnie charakterystyczną cechą ww. umowy jest okoliczność, że zleceniobiorca powinien wykonać zlecenie osobiście i stosować się do wskazanego przez zleceniodawcę sposobu jego wykonania. O ile strony umowy zlecenia nie ustaliły inaczej, to za wykonanie zlecenia zleceniobiorcy należy się wynagrodzenie, które może być określone kwotowo, w stawce godzinowej lub akordowej albo prowizyjnie. Wynagrodzenie to należy się zleceniobiorcy dopiero po wykonaniu zlecenia, chyba że z umowy lub z przepisów szczególnych wynika inaczej. Przyjmujący zlecenie nie odpowiada za osiągnięcie pożądanego przez dającego zlecenie rezultatu, natomiast zobowiązany jest do określonego działania przy dołożeniu należytej staranności.

O związaniu stron umową o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy o zleceniu, nie decyduje dopuszczenie w umowie możliwości korzystania przez zleceniobiorcę - w razie doznania czasowej przeszkody w wykonywaniu czynności będących przedmiotem umowy - z zastępstwa innej osoby legitymującej się kwalifikacjami umożliwiającymi wykonanie przedmiotu umowy. Samo zastrzeżenie możliwości korzystania z zastępcy nie musi oznaczać nieistnienia stosunku pracy. Tej treści postanowienie w umowie może mieć na celu stworzenie pozoru zawarcia innej umowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 5 maja 2010 r., I PK 8/10). Zastrzeżenie takie nie odbiera umowie charakteru umowy o pracę, zwłaszcza gdy faktycznie takie zastępstwa nie nastąpiły, a inne elementy badanej umowy wskazują na przewagę cech charakterystycznych dla stosunku pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z 9 lipca 2008 r., I PK 315/07, OSNP 2009 nr 23-24, poz. 310; z 13 czerwca 2012 r., II PK 292/11, i z 17 maja 2016 r., I PK 139/15).

Poza sporem pozostaje, że odwołujący świadczył dla płatnika składek pracę dobrowolnie. Odwołujący był za pracę wynagradzany. Należne wynagrodzenie naliczane było według określonej w umowie stawki, za każdą przepracowaną godzinę. Płatnik składek organizował proces pracy. Ponieważ odwołujący wykonywał pracę z reguły w znacznej odległości od siedziby odwołującego i miejsca swojego zamieszkania, to płatnik składek organizował mu zakwaterowanie i dowóz do pracy tak, aby zapewnić sprawny, niezakłócony i efektywny finansowo proces pracy.

Zdaniem sądu nie można zgodzić się z organem rentowym, że ze sposobu organizacji procesu pracy wynika, że odwołujący wykonywał pracę w warunkach podporządkowania.

W świetle zebranego materiału sprawy nie budzi wątpliwości, że pomiędzy stronami istniała umowa cywilnoprawna - umowa o świadczenie usług a nie stosunek pracy. Uwzględniając specyfikę powierzonych odwołującemu zadań, sposób świadczenia pracy oraz dokonując oceny istotnych cech łączącej strony umowy, sąd przyjął, że w łączącym strony stosunku prawnym przeważają cechy umowy cywilnoprawnej. Podkreślić należy, że odwołujący w chwili podpisywania umowy miał świadomość jej charakteru. Nie sposób przyjąć, aby zgodny wówczas zamiar stron obejmował zawarcie umowy o pracę, bowiem odwołującemu była dobrze znana wola płatnika składek zawarcia umowy o świadczenie usług i na taką propozycję odwołujący przystał.

Jak wskazuje Sąd Najwyższy w wyroku z 28 marca 2017 roku, II PK 15/16, orzecznictwo nie wypracowało uniwersalnego rozwiązania do każdego przypadku. Niewątpliwie znaczenie ma indywidualny stan faktyczny. Na podstawie orzecznictwa trudno o wiążące stwierdzenie, że określona praca, na danym stanowisku w zakładzie pracy, może być wykonywana wyłącznie na podstawie stosunku pracy. Kategorycznie nie zostało przesądzone, co stanowi klucz w podobnych sporach, czy prymat ma sposób realizacji umowy, czy decyduje jej nazwa i wola stron. Należy stwierdzić, że wszystkie te elementy mają znaczenie. Uprawnione jest również stwierdzenie, że praca organizowana przez zatrudniającego, nawet pod jego kierownictwem i kontrolą, nie jest właściwa tylko stosunkowi pracy, stąd

wola stron w wyborze podstawy zatrudnienia nie jest bez znaczenia i nie może być pomijana w sporze o kwalifikację zatrudnienia. Nadto Sąd Najwyższy podniósł, że regulacja z art. 22 § 1 i § 1¹ kp nie oznacza prawnego domniemania stosunku pracy. Podporządkowanie zatrudnającemu nie stanowi przesłanki właściwej tylko stosunkowi pracy. W samych stosunkach pracy istnieje szereg sytuacji, w których nie występuje taki element zależności pracownika. Zatrudnienie rozumiane jest więc szeroko, ze względu na różne formy świadczenia pracy i zarobkowania. Innymi słowy w systemie prawa akceptuje się ich dopuszczalność i równorzędność (LEX nr 2298297).

W ocenie sądu w realiach sprawy nie występowały wszystkie cechy charakterystyczne dla stosunku pracy. Cechy stosunku pracy nie dominowały nad cywilnoprawnym charakterem zawartej między stronami umowy.

Wbrew odmiennym poglądom organu rentowego w stanie faktycznym sprawy nie budzi wątpliwości, że odwołujący miał pewną swobodę w ustalaniu czasu świadczenia usług, czy zadań poprzez wskazywanie swojej dyspozycyjności. Brak pełnej swobody uzasadniony był charakterem świadczonych usług czy zadań i określonym celem gospodarczym płatnika składek. Miejscem wykonywania usług były miejsca, w których budowane były turbiny wiatrowe. Inwestor – producent turbiny wskazywał miejsce posadowienia turbiny oraz czas realizacji prac niezbędnych w tym zakresie. Podwykonawcy nie mieli pełnej swobody co do określenia czasu, w którym będą wykonywali uzgodnione z płatnikiem składek usługi, ponieważ w tym zakresie ograniczał ich z jednej strony końcowy termin zakończenia danego etapu budowy elektrowni, a z drugiej godziny otwarcia danego placu budowy. Ponadto czas wykonywania usług przez podwykonawców determinowały warunki pogodowe. Odwołujący i pozostali podwykonawcy wykonywali usługi wyłącznie w tzw. oknie pogodowym, na co wskazywali przesłuchani w sprawie świadkowie. Na okoliczność tę płatnik składek przedłożył wiadomość mejlową od P. J. z 26 sierpnia 2014 roku wraz z jej tłumaczeniem (k. 196-197).

Zabrakło również istotnego elementu charakterystycznego dla stosunku pracy, jakim jest podporządkowanie pracownika poleceniom pracodawcy. Z przeprowadzonych w sprawie ustaleń faktycznych nie wynika, aby odwołujący pozostawał pod ścisłym kierownictwem płatnika składek. Obowiązki odwołującego były stałe i powtarzały się każdego dnia na konkretnej budowie. Odwołujący wiedział, że realizuje konkretne zadanie przy realizacji konkretnej inwestycji przez wykonawcę - płatnika składek. Zdarzało się, że odwołujący pracował w brygadzie, czy zespole. Jednak tego rodzaju działania nie mogą automatycznie świadczyć o pozostawaniu odwołującego pod kierownictwem płatnika składek. Tzw. „koordynator” zajmował się weryfikacją czasu wykonywania usług i służył za swoisty punkt kontaktowy. Nie był zobowiązany, ani upoważniony do kierowania pracą podwykonawców, czy rozliczania ich z efektów wykonanych usług. Należy uznać, że w realiach sprawy podporządkowanie odwołującego płatnikowi składek miało typowe dla umowy cywilnoprawnej cechy koordynacji wykonywania z góry określonych czynności, a nie miało cech podporządkowania pracowniczego, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy i wykonuje doraźnie wydawane mu polecenia. Odwołujący był co prawda zobowiązany do wykonywania pracy określonego rodzaju, jednakże nie występowały elementy podporządkowania pracowniczego. Jak przyjmuje się w orzecznictwie stosunek cywilnoprawny generalnie nie kreuje stosunku kierownictwa, choć w konkretnych przypadkach nie sposób wykluczyć istnienia stosunku podległości. Ogólna kontrola osoby zatrudnionej na podstawie umowy cywilnoprawnej, dokonywana przez dającego zlecenie z punktu widzenia rezultatów działalności nie świadczy o podporządkowaniu pracowniczemu.

Jak wykazał płatnik składek to podwykonawcy sporządzali raporty z wykonania przez siebie konkretnych usług. Przed investorem ponosili odpowiedzialność za wyrządzone przez siebie szkody. Na tę okoliczność płatnik składek przedłożył wiadomości mejlowe od R. P. do A. M. z 21 września 2016 roku wraz z tłumaczeniem (k. 315 i 316) i od R. P. do K. M. z 16 listopada 2016 roku (k. 319), a także pisma E. do S. M. z 21 czerwca 2018 roku wraz z tłumaczeniem i potwierdzenie zgłoszenia szkody do ubezpieczyciela przez podwykonawcę z 22 czerwca 2018 roku (k. 322-330) oraz potwierdzenie zgłoszenia szkody do ubezpieczyciela przez M. S. z 9 maja 2018 roku (k. 331-334).

Dla stwierdzenia, że w treści stosunku prawnego występuje podporządkowanie pracownika pracodawcy z reguły wskazuje się na takie elementy jak: określony czas pracy i miejsce wykonywania czynności, podpisywanie listy obecności, podporządkowanie pracownika regulaminowi pracy oraz poleceniom kierownictwa co do miejsca, czasu i sposobu wykonywania pracy oraz obowiązek przestrzegania norm pracy, obowiązek wykonywania poleceń

przełożonych, wykonywanie pracy zmianowej i stała dyspozycyjność, dokładne określenie miejsca i czasu realizacji powierzonego zadania oraz ich wykonywanie pod nadzorem kierownika.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że odwołujący miał wpływ na przyjęcie, bądź nie, pracy na konkretnej budowie, nie miał obowiązku wskazywania przyczyn nieprzyjęcia wykonania danej usługi. Świadczy o tym wiadomość mejlowa z 3 listopada 2014 roku (k. 167). Sąd dał wiarę M. K. (1), że w przypadku każdego podwykonawcy możliwe było posłużenie się przez niego zastępcą, tj. powierzenie wykonania danej usługi - w ramach danego projektu - innej osobie, na co wskazuje treść zawartej z każdym z podwykonawców umowy. Na okoliczność, że podwykonawcy korzystali z możliwości wskazania zastępcy do realizacji danych usług, płatnik składek przedłożył wiadomości mejlowe: K. K. z 8 czerwca 2014 roku (k. 155) i z 5 czerwca 2017 roku (k. 157), P. H. z 12 września 2014 roku (k. 156). Wskazał, że w przypadku usług realizowanych przez podwykonawcę M. P. odbywało się to także w ramach umowy zawartej przez spółkę z A. P. (2) (k. 158-166). W przypadku usług wykonywanych przez K. N. realizowane one były na podstawie umowy zawartej przez spółkę z nim oraz jego współnikiem w ramach prowadzonej przez nich spółki cywilnej (k. 125-131). Zatem gołosłowne pozostały twierdzenia organu rentowego, że zapis w § 2 umowy, że prace można powierzyć osobie trzeciej, został dodany po to, aby wprowadzić w błąd podmioty trzecie, w tym ZUS i „upozorować, że mamy do czynienia ze stosunkiem prawnym innym niż rzeczywistości był”. Odmowa przyjęcia danej oferty (danego zlecenia) nie wiązała się automatycznie z rozwiązaniem umowy o świadczenie usług. Świadczą o tym przedłożone przez płatnika składek wiadomości mejlowe: K. N. z 26 marca 2016 roku (k. 168), P. P. z 25 listopada 2017 roku (k. 169), K. K. z 6 stycznia 2018 roku (k. 170). Sąd dał wiarę M. K. (1), że w tym zakresie zapisy w umowach zostały wprowadzone niejako „na wyrost”.

Zaznaczyć również trzeba, że w ramach umowy zlecenia, zleceniodawca jest uprawniony do kontrolowania prawidłowości wykonywanego zleconego zadania. W realiach sprawy płatnik składek nie ingerował w to, czy dany podwykonawca przyjmie pracę, nie miało to dla niego znaczenia. Był jedynie zainteresowany tym, aby któryś z podwykonawców, legitymujący się kwalifikacjami umożliwiającymi wykonanie danej usługi, przyjął ofertę. Podwykonawcy, w tym na takich samych zasadach odwołujący, mogli nie przyjąć konkretnego zlecenia. Mogli także swobodnie określać czas, w którym z uwagi na jakiegokolwiek okoliczności po swojej stronie, nie byli zainteresowani współpracą z płatnikiem składek we wskazanym przez siebie okresie. Jako przykład takich sytuacji płatnik składek wskazał na wiadomości mejlowe: J. M. z 19 grudnia 2016 roku (k. 171), D. W. z 20 grudnia 2016 roku (k. 172), M. O. z 20 grudnia 2016 roku (k. 173), A. W. (2) z 12 marca 2017 roku (k. 174), R. K. (1) z 20 marca 2017 roku (k. 175), R. U. z 17 maja 2018 roku (k. 178), Z. B. z 22 sierpnia 2017 roku (k. 177), M. M. z 12 września 2018 roku (k. 178), J. R. z 4 listopada 2018 roku (k. 179). Płatnik składek zwrócił również uwagę na fakt, że podwykonawcy, po zapoznaniu się ze szczegółami zlecenia, podejmowali się jego realizacji, pod warunkiem zaakceptowania przez spółkę proponowanych przez nich modyfikacji zasad współpracy. W tym zakresie wskazał na wiadomości mejlowe G. B. z 16 sierpnia 2018 roku (k. 180) i P. P. (2) z 21 lipca 2016 roku (k. 181) oraz wiadomości SMS R. K. (2) (k. 182-184). Także samo przyjęcie zlecenia nie następowało „domyślnie” z racji na obowiązującą umowę ramową. W każdej sytuacji konieczne było, by dany podwykonawca jednoznacznie przyjął ofertę – potwierdzenie przyjęcia zlecenia następowało telefonicznie, albo podwykonawca wysyłał wiadomość mejlową lub SMS. Jako przykłady płatnik składek przedłożył wiadomości mejlowe: P. I. z 12 października 2016 roku (k. 185), M. K. (3) z 22 października 2016 roku (k. 186), P. M. z 22 października 2016 roku i z 13 listopada 2016 roku (k. 187 i 189), M. Ś. (2) z 2 listopada 2016 roku (k. 188), M. J. (2) z 27 lutego 2017 roku (k. 190), J. L. z 6 lipca 2017 roku i z 28 lipca 2017 roku (k. 191 i 192), K. N. z 16 września 2017 roku (k. 193), P. Ż. z 27 października 2017 roku i z 17 listopada 2017 roku (k. 194 i 195).

Trafne jest zatem stanowisko odwołujących, według którego D. B. (1) nie podlegał kierownictwu charakterystycznemu dla stosunku pracy. Płatnik składek w każdym bowiem przypadku musiał się liczyć z tym, że oferta współpracy przy danym zleceniu nie zostanie przez podwykonawcę przyjęta. W sytuacji, gdy podwykonawcy mogli wyłącznie informować płatnika składek o tym, że w danym okresie „robią sobie wolne”, nie wypisują w tym zakresie wniosków o urlop, nie czekają na akceptację odwołującej spółki dla takiej ich decyzji, nie można mówić o pracowniczym podporządkowaniu czy pracowniczej dyspozycyjności.

Także określenie w umowie, że zleceniobiorca będzie świadczyć usługi przy wykorzystaniu materiałów budowlanych i konstrukcyjnych należących do zleceniodawcy lub inwestora nie przesądza o nawiązaniu stosunku pracy, ponieważ takie elementy występują też w stosunkach cywilnoprawnych.

Jak wskazał płatnik składek budowa i montaż turbiny odbywa się niemal wyłącznie z wykorzystaniem narzędzi dostarczanych przez producenta turbiny i zakazane są jakiegokolwiek odstępstwa od ich używania. Także odzież BHP używana na takich budowach musi spełniać określone przez producenta turbin standardy.

Uznać należy, że czynności z zakresu usług budowlanych, w szczególności polegających na budowie elementów konstrukcyjnych urządzeń do produkcji energii odnawialnej – turbin wiatrowych, mogą być realizowane na podstawie stosunku pracy, na podstawie umowy cywilnoprawnej, czy też w ramach działalności gospodarczej.

Organ rentowy nie wykazał jednak, że D. B. (1) był w błędzie co do podstawy zatrudnienia i okoliczności zawarcia umowy o świadczenie usług. W takim przypadku w razie wątpliwości w kwalifikacji zatrudnienia jako umowy cywilnoprawnej albo umowy o pracę, to wola stron może mieć znaczenie w ustaleniu (wyborze) podstawy zatrudnienia. Odwołujący nigdy nie wnosił o „zmianę” umowy o świadczenie usług na umowę o pracę, czy też przyznanie mu uprawnień przewidzianych przepisami Kodeksu pracy w stosunku do pracowników.

Zdarza się, że zawarta przez strony umowa zawiera cechy (elementy) umowy o pracę oraz umowy cywilnej (w szczególności dotyczy to umowy zlecenia). Sąd Najwyższy wyjaśnił w wyroku z 14 września 1998 roku, I PKN 334/98, że wówczas dla oceny rodzaju stosunku prawnego decydujące jest ustalenie, które z tych cech mają charakter przeważający. Natomiast, jeżeli umowa wykazuje wspólne cechy dla umowy o pracę i umowy prawa cywilnego z jednakowym ich nasileniem, o jej rodzaju decydują zgodny zamiar stron i cel umowy, który może być wyrażony także w nazwie umowy (wyrok z 18 czerwca 1998 r., I PKN 191/98). Inaczej mówiąc, o charakterze umowy decyduje wówczas jej nazwa (podobnie w wyroku z 2 września 1998 r., I PKN 293/98).

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że odwołujący podjął i prowadził działalność gospodarczą. Najpierw podjął czynności przygotowawcze, takie jak rozpoznanie rynku w zakresie zapotrzebowania na usługi elektryczne, załatwienie spraw urzędowych, poszukiwanie klientów. Czynności te stworzyły właściwe warunki do podjęcia czynności należących do zakresu działalności gospodarczej wynikającej z wpisu do ewidencji, a więc faktycznego jej uruchomienia w celach zarobkowych.

Materiał dowodowy sprawy pozwala uznać, że wola (zamiar) prowadzenia działalności gospodarczej odwołującego został skutecznie wykazany w postępowaniu sądowym.

W sprawie ustalono, że odwołujący zarejestrował i prowadził działalność gospodarczą.

Odwołujący świadczył usługi elektryczne. Posiadał w tym zakresie odpowiednie kwalifikacje i umiejętności.

Pod pojęciem działalności gospodarczej rozumie się zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły. Działalność gospodarcza musi odpowiadać pewnym cechom - w ujęciu tradycyjnym działalność gospodarza charakteryzuje się profesjonalnością, samodzielnością, podporządkowaniem zasadzie racjonalnego gospodarowania, celem zarobkowym, trwałością prowadzenia, wykonywaniem w sposób zorganizowany oraz uczestniczeniem w obrocie gospodarczym. Właściwości cechujące działalność gospodarczą, które powinny występować łącznie to działanie stałe, nieamatorskie, nieokazjonalne, z elementami organizacji, planowania i zawodowości rozumianej jako fachowość, znajomość rzeczy oraz specjalizacja (zob. „Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych. Komentarz” pod red. B. Gudowskiej i J. Strusińskiej-Żukowskiej, C.H.BECK, Warszawa 2011, s. 106-107, por. także uchwałę 7s. Sądu Najwyższego z 18 czerwca 1991 r., III CZP 40/91, OSNC 1992 nr 2, poz. 17). Aby więc można było o niej mówić, muszą zostać spełnione kumulatywnie wszystkie przesłanki (zarobkowy charakter prowadzonej działalności, zorganizowany charakter, ciągłość wykonywania działalności). W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że dla zakwalifikowania danej działalności jako działalności gospodarczej – z

punktu widzenia przywołanych wyżej przepisów - istotne znaczenie ma jej ciągłość oraz zorganizowany i zarobkowy charakter. Ciągłość w działalności gospodarczej ma dwa aspekty. Pierwszy to powtarzalność czynności, pozwalająca na odróżnienie działalności gospodarczej od jednostkowej umowy o dzieło lub zlecenia albo umowy o świadczenie usługi, które same w sobie nie składają się jeszcze na działalność gospodarczą, zaś drugi aspekt, wynikający zresztą z pierwszego, to zamiar niekrótkiego prowadzenia działalności gospodarczej (por. wyroki: z 16 stycznia 2014 r., [I UK 235/13](#), z 13 września 2016 r., [I UK 455/15](#); z 10 maja 2017 r., [I UK 184/16](#)). Z kolei o zorganizowaniu działalności gospodarczej nie świadczy jedynie jej forma organizacyjno-prawna (zob. W.J. K.: Prawo o działalności gospodarczej. Komentarz. Orzecznictwo. Piśmiennictwo, s. 21-22), czyli dokonanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej czy rejestru przedsiębiorców KRS. Organizacji tej nie można bowiem sprowadzać wyłącznie do płaszczyzny formalnej, gdyż ma ona swoje odzwierciedlenie również w płaszczyźnie materialnej (zob. M. Szydło: Swoboda działalności gospodarczej, Warszawa 2005 r., s. 48-55 oraz wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 26 września 1996 r., II FSK 789/07). Zorganizowanie działalności gospodarczej w płaszczyźnie materialnej odbywa się zatem przykładowo przez: zapewnienie kapitału, lokalu, środków biurowych, maszyn, sprzętu, technologii, zatrudnienie pracowników, przedsięwzięcie działań o charakterze marketingowym (informacja, reklama) oraz, ogólnie rzecz ujmując, przez podejmowanie działań zmierzających do uzyskania i utrzymania wymaganych kwalifikacji niezbędnych ze względu na rodzaj wykonywanej działalności. (wyroki Sądu Najwyższego z 10 lutego 2016 r., [I UK 65/15](#); z 16 lutego 2016 r., [I UK 77/15](#)). Kolejnym elementem kreującym działalność gospodarczą jest jej zarobkowy charakter. Działalność jest zarobkowa, jeżeli jest prowadzona w celu osiągnięcia dochodu („zarobku”) rozumianego jako nadwyżka przychodów nad nakładami (kosztami) tej działalności (wyrok Sądu Najwyższego z 25 kwietnia 2013 r., [I UK 604/12](#), OSNP 2014 nr 2, poz. 30). Przesłanka zarobkowego charakteru działalności zostanie spełniona wtedy, gdy jej prowadzenie przynosi rzeczywisty zysk, ale również wówczas, gdy pomimo jego nieosiągnięcia, przedsiębiorca nastawiony był na uzyskanie dochodu (por. przywołany wyżej wyrok Sądu Najwyższego z 13 września 2016 r., [I UK 455/15](#) oraz wyroki Sądu Najwyższego: z 6 kwietnia 2017 r., [II UK 98/16](#); z 15 marca 2018 r., [III UK 47/17](#)).

Wbrew twierdzeniom organu rentowego odwołujący i płatnik składek przedłożyli przekonujące dowody faktycznego wykonywania pracy przez D. B. (1) w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

Zgodzić należy się z płatnikiem składek, że nie można doszukać się podstaw prawnych, które nakazały organowi rentowemu uznać, że niemożliwe jest prowadzenie działalności gospodarczej poza obszarem wskazanym jako jej przedmiot w ewidencji (poprzez wskazanie kodu (...)) i to w sytuacji, gdy w niniejszej sprawie odwołujący rzeczywiście wykonywał usługi - prowadził działalność gospodarczą.

Ocena, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana należy do sfery ustaleń faktycznych, a istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże wpis ten prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Bezsporne w sprawie było, że odwołujący dokonał wpisu działalności gospodarczej pod firmą (...), oznaczając przedmiot tej działalności. Skoro działalność ta została zarejestrowana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, to w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej powstało domniemanie jej prowadzenia. Zdaniem sądu analiza całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie prowadzi do wniosku, że organ rentowy w toku postępowania nie obalił tego domniemania, nie wykazał bowiem, że odwołujący faktycznie działalności gospodarczej nie prowadził i że przedstawiane przez niego zdarzenia gospodarcze miały jedynie charakter pozorny.

Konstatując w tym miejscu wskazać należy, że w toku niniejszego postępowania odwołujący wykazał fakt podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej w sposób zorganizowany i ciągły, na własny rachunek i ryzyko, w celach zarobkowych.

W ocenie sądu realny zamiar prowadzenia działalności gospodarczej wraz z rzeczywistym świadczeniem usług na rzecz płatnika składek, nie może świadczyć o fikcyjności zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego i o „ukryciu w rzeczywistości stosunku pracy”. Odwołujący współpracował

z płatnikiem składek na podstawie umowy o świadczenie usług w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

Reasumując, nie można podzielić zarzutu pozwanego organu rentowego, że zgłoszenie odwołującego do ubezpieczeń społecznych, w tym dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego jako osoby prowadzącej działalność gospodarczą, było pozorne.

Uprawnione jest stwierdzenie, że D. B. (1) nie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym jako pracownik w okresie wskazanym w rozstrzygnięciu decyzji, a wypłacone D. B. (1) kwoty, o których mowa w decyzji, nie stanowią podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych u płatnika składek.

Mając na uwadze powyższe rozważania prawne i faktyczne, sąd podstawie ww. przepisów prawa materialnego oraz art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję w całości i stwierdził, że odwołujący D. B. (1) nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu w okresie od 1 kwietnia 2014 roku do 30 września 2017 roku jako pracownik u płatnika składek (...) sp. z o.o. oraz, że podstawa wymiaru składek z tytułu pracowniczego na wyżej wymienione ubezpieczenia nie istnieje, o czym orzekł w punkcie 1 wyroku.

W punkcie 2 wyroku orzeczono o kosztach zastępstwa prawnego odwołującego płatnika składek na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 kpc w zw. z art. 99 kpc w zw. z § 9 ust. 2 i § 15 ust. 3 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 265).

W punkcie 3 wyroku orzeczono o kosztach zastępstwa prawnego odwołującego D. B. (1) na podstawie art. 98 § 1, 3 i 4 kpc w zw. z § 9 ust. 2 i § 15 ust. 3 pkt 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

Zgodnie z art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

W ocenie sądu wynagrodzenie pełnomocników odwołujących powinno zostać podwyższone do trzykrotności stawki minimalnej (3x180zł). Podwyższenie uzasadnia charakter sprawy, stopień zaangażowania pełnomocników w jej rozstrzygnięcie i ich nakład pracy. W realiach sprawy należy przyjąć, że nakład pracy pełnomocników wykraczał poza standardowy zakres czynności podejmowanych w sprawach tego rodzaju, bowiem w postępowaniu składali oni obszerne pisma i wnioski dowodowe.

SSO Małgorzata Kuźniacka-Praszczyk